

KOMISJONI OTSUS,

14. detsember 2007,

millega lubatakse Ühendkuningriigi taotletud Põhja-Iirimaa käsitlev erand nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest rakendamisel

(teatavaks tehtud numbri K(2007) 6281 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(2007/863/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

(4) Õigusakt (*the Nitrates Action Programme Regulations (Northern Ireland) 2006 (Regulations 2006 No 489)*), millega rakendatakse direktiivi 91/676/EMÜ, on vastu võetud ning kehtib ka taotletud erandi suhtes.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, ⁽¹⁾ eriti selle III lisa punkti 2 kolmandat lõiku,

(5) Põllumajanduses fosfori kasutamist käsitlevas õigusaktis (*The Phosphorus (Use in Agriculture) Regulations (Northern Ireland) 2006*) on sätestatud meetmed fosfaatväetiste kasutamiseks põllumajandusmaal, et vältida vee reostamist. Kõnealuste määrustega keelatakse keemiliste väetiste kasutamine, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et asjao-mase koguse kasutamine ei ületa põllukultuuride väetise-vajadust; sel juhul on vaja muu hulgas hinnata mullavil-jakust keemilise analüüsi teel.

ning arvestades järgmist:

(1) Kui sõnnikukogus, mida liikmesriik kavatseb igal aastal hektari kohta maale laotada, erineb direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimeses lauses ja selle alapunktis a osutatust, peab see kogus olema selline, mis ei piira kõnealuse direktiivi artiklis 1 osutatud eesmärkide saavutamist, ning seda tuleb põhjendada objektiiivsete kriteeriumide abil, milleks käesoleval juhul on näiteks pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid.

(6) Vee kohta esitatud kvaliteediandmetest nähtub, et Põhja-Iirimaa veekogude nitraadisaldus on üldiselt väike. 2005. aastal oli 71 % seirekohtadest keskmine nitraadisaldus põhjavees alla 20 mg/l ja nitraadisaldus üle 50 mg/l registreeriti ainult kuni 7 % proovivõtukohtadest. Jõgede veekvaliteedi andmetest nähtus, et 2005. aastal oli keskmine nitraadisaldus 99 % proovivõtukohtades alla 20 mg/l ning üheski seirejaamas ei ületanud nitraadisaldus 50 mg/l. Kõikides suuremates järvedes oli keskmine nitraadisaldus alla 10 mg/l.

(2) Ühendkuningriik esitas 10. augustil 2007 komisjonile taotluse Põhja-Iirimaa käsitleva erandi lubamiseks direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmandast lõigust.

(7) Nitraatide direktiivi rakendamise kolmanda aruande kohaselt oli 72 % põhjavee seirekohtadest nitraadisaldus ajavahemikul 1999–2003 stabiilne või vähenemissuundumusega; nitraadisaldus pinnavees oli 87 % pinnavee seirekohtade puhul stabiilne või vähenemissuundumusega.

(3) Taotletud erand käsitleb Ühendkuningriigi kavatsust lubada Põhja-Iirimaa rohumaa-põhistes põllumajandusettevõtetes kasutada kuni 250 kg loomasõnnikupõhist lämmastikku hektari kohta aastas. Erand peaks hõlmama ligikaudu 732 põllumajandusettevõtet Põhja-Iirimaa ehk 2,7 % kõikidest põllumajandusettevõtetest, 4 % kasutatud põllumajandusmaast ja 5 % loomühikutest.

(8) Direktiivi 91/676/EMÜ artikli 3 lõike 5 kohaselt kohaldatakse õigusakti „*The Nitrates Action Programme Regulations (Northern Ireland) 2006*” kogu Põhja-Iirimaa territooriumil.

⁽¹⁾ EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1. Direktiivi on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

(9) Loomade arv ja keemiliste väetiste kasutamine on viimase kümne aasta jooksul vähenenud. Veiste, sigade ja lammaste arv on vähenenud ajavahemikul 1995–2005 vastavalt 2 %, 36 % ja 22 %. Keemilise lämmastikväetise kasutamine on vähenenud 41 % ajavahemikul 1999–2005 ning 2005. aastal oli kasutamise määr 89 kg lämmastikku hektari kohta aastas; fosfaatväetise kasutamine vähenes samal ajavahemikul 49 % võrra ja 2005. aastal kasutati fosforit keskmiselt 7 kg hektari kohta. Riigi tasandil vähenes lämmastiku ülejääk 1995. aasta 159 kg-lt hektari kohta 2005. aastaks 124 kg-le hektari kohta.

(10) Suure sademete hulga ja halva äravooluga maa ülekaalu tõttu on Põhja-Iirimaa 93 % põllumajandusmaast rohumaa, millest suur osa on liigitatud rohumaa viljeluseks sobivate maade hulka. Takistatud äravoolu tõttu on suuremal osal Põhja-Iirimaa muldadest suhteliselt tugev võimaliku denitrifikatsiooni oht, mis vähendab nitraadisaldust pinnases ja seetõttu ka leostuda võiva nitraadi kogust.

(11) Põhja-Iirimaa haritakse 70 % maast ekstensiivselt ning 45 % kogu maast haritakse põllumajanduse keskkonna-programmide alusel.

(12) Põhja-Iirimaa kliima, millele on iseloomulik ühtlane sademete hulk kogu aasta vältel ja suhteliselt väike temperatuuri kõikumine, soodustab suhteliselt pikka rohukasvu-perioodi, mis ulatub 270 päevast aastas idapoolsel rannikualal 260 päevani aastas keskosa tasandikel, kus maad aktiivselt korraldatakse ja haritakse.

(13) Esitatud tõendavatest dokumentidest ilmneb, et kavandatud kogus 250 kg rohusööjate kariloomade sõnniku põhiste lämmastikku aastas hektari kohta rohumaa põhist põllumajandusettevõtetes on põhjendatud selliste objektiivsete kriteeriumidega nagu pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid.

(14) Komisjon leiab pärast taotluse läbivaatamist, et kavandatud kogus 250 kg hektari kohta aastas ei piira direktiivi 91/676/EMÜ eesmärkide saavutamist, kui täidetakse teatavad ranged tingimused.

(15) Käesolevat otsust tuleks kohaldada tandemina koos õigusaktiga „The Nitrates Action Programme Regulations

(Northern Ireland) 2006”, mis kehtib Põhja-Iirimaa ajavahemikul 2007–2010.

(16) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/676/EMÜ artikli 9 alusel moodustatud nitraatide komitee arvamusega.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Ühendkuningriigi 10. augusti 2007. aasta kirjas taotletud Põhja-Iirimaa käsitlev erand, mille eesmärk on lubada direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimese lause ja alapunktiga a ette nähtud kogusest suuremat kogust loomasõnnikut, tehakse käesolevas otsuses esitatud tingimuste täitmise korral.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *rohumaa põhist põllumajandusettevõtted* – ettevõtted, kus 80 % või rohkem põllumajandusmaast, millele sõnnikut laotatakse, on rohumaa;
- b) *rohusööjad kariloomad* – veised (välja arvatud piimvasikad), lambad, hirved, kitsed ja hobused;
- c) *rohumaa* – ajutine või püsirohumaa (ajutine rohumaa on tavaliselt kasutuses vähem kui neli aastat).

Artikkel 3

Reguleerimisala

Käesolevat otsust kohaldatakse iga üksikjuhtumi suhtes eraldi, kui artiklites 4, 5 ja 6 rohumaa põhist põllumajandusettevõtete kohta esitatud tingimused on täidetud.

Artikkel 4

Iga-aastane luba ja kohustused

1. Erandit kohaldada soovivad põllumajandustootjad esitavad pädevatele asutustele igal aastal sellekohase taotluse.

2. Koos lõikes 1 osutatud aastase taotlusega võtavad nad endale kirjalikult kohustuse täita artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimusi.

3. Pädevad ametiasutused tagavad, et kõik eranditaotlused esitatakse halduskontrolliks. Kui lõikes 1 osutatud taotlustele tehtud riiklike ametiasutuste kontrollist selgub, et artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimused ei ole täidetud, teavitatakse sellest taotluse esitajat. Sel juhul loetakse taotlus tagasilükatuks.

Artikkel 5

Sõnniku ja muude väetiste laotamine

1. Rohusööjate kariloomade sõnniku kogus, mida igal aastal rohumaapõhistes põllumajandusettevõtetes maale laotatakse, sealhulgas loomade enda poolt, ei ületa sõnnikukogust, mis sisaldab 250 kg lämmastikku hektari kohta, kui lõigetes 2–8 esitatud tingimused on täidetud.

2. Lämmastiku üldkogused ei ületa asjaomase põllukultuuri eeldatavat väetisevajadust ning nende puhul võetakse arvesse maapinnast saadavat lämmastikku.

3. Iga põllumajandusettevõtte koostab väetamiskava, milles on kirjeldatud põllumajandusmaa külvikorda ja sõnniku ning lämmastik- ja fosfaatväetiste kavandatud kasutamist. Kava on põllumajandusettevõttes saadaval hiljemalt iga kalendriaasta 1. märtsiks.

Väetamiskava sisaldab järgmist:

- a) kariloomade arv, lauda ja ladustamissüsteemi kirjeldus, sealhulgas olemasoleva sõnnikuhooldla maht;
- b) põllumajandusettevõttes toodetud lämmastikku sisaldava sõnniku (välja arvatud lauda- ja laokaod) ja fosforit sisaldava sõnniku arvestus;
- c) iga põllukultuuri külvikord ja kasvuala koos skemaatilise kaardiga, millel on märgitud iga põllu asukoht;
- d) põllukultuuride eeldatav lämmastiku- ja fosforivajadus;
- e) põllumajandusettevõtetest või põllumajandusettevõttesse tarnitava sõnniku kogus ja liik;
- f) lämmastiku ja fosforiga seotud pinnaseanalüüsid, kui need on olemas;

g) sõnnikust saadava lämmastiku ja fosfori kasutamine igal põllul (põllukultuuri ja pinnasetüübi poolest samalaadsed põllumajandusettevõtte maatükid);

h) lämmastiku ja fosfori kasutamine koos keemiliste ja muude väetistega igal põllul.

Vastavuse tagamiseks kavade ja põllumajandustegevuse vahel vaadatakse kavade läbi hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast põllumajandustegevuse muudatust.

4. Iga põllumajandusettevõtte peab väetamisarvestust, kaasa arvatud reovee majandamise ja fosforiheidetega seotud teave. See edastatakse pädevale ametiasutusele iga kalendriaasta kohta.

5. Iga üksikut erandit kohaldav rohumaapõhine põllumajandusettevõtte on nõus artikli 4 lõikes 1 osutatud taotluse, väetamiskava ja väetamisarvestuse kontrollimisega.

6. Igas üksikut erandit kohaldavas põllumajandusettevõttes viiakse kõikidel külvikorra ja pinnase omaduste suhtes samalaadsetel maa-aladel vähemalt üks kord nelja aasta jooksul läbi analüüs lämmastiku ja fosfori sisaldumise kohta pinnases. Iga viie hektari põllumajandusmaa kohta tuleb teha vähemalt üks analüüs.

7. Sõnnikut ei või laotada sügisel enne rohumaat harimist.

8. Iga üksikut erandit kohaldav rohumaapõhine põllumajandusettevõtte tagab, et fosfori tasakaal, mis on arvatud käesoleva otsuse artikli 7 lõike 2 kohaselt pädeva asutuse poolt kehtestatud meetodi kohaselt, ei ületa ülejääki 10 kg hektari kohta aastas.

Artikkel 6

Maaharimine

Põllumajandusettevõtetes sõnniku laotamiseks olemasolevast alast on 80 % või rohkem rohumaat. Üksikut erandit kohaldavad põllumajandustootjad võtavad järgmised meetmed:

- a) ajutine rohumaat küntakse kevadel;

b) sisseküntud rohumaale järgneb kõikidel pinnasetüüpidel suure lämmastikunõudlusega põllukultuur;

c) külvikorrad ei sisalda liblikõielisi ega muid õhulämmastikku siduvaid taimi. See ei kehti siiski ristiku suhtes rohumaal, kus ristiku osakaal on väiksem kui 50 %, ega heintaimede allakülviga teravilja ja herne suhtes.

Artikkel 7

Muud meetmed

1. Selle erandi kasutamine ei piira ühenduse teiste keskkonnamaalaste õigusaktide järgimiseks vajalike meetmete kohaldamist.

2. Pädevad ametiasutused kehtestavad ja esitavad komisjonile üksikasjaliku korra fosfori tasakaalu arvutamiseks erandeid kohaldavates põllumajandusettevõtetes, võttes arvesse fosfaatide sisendit kontsentraadist, söödast ja väetistest ning selle väljundit toodetes (elusloomad, liha ja muud loomsed saadused), söödasse ja põllukultuuridesse.

Artikkel 8

Järelevalve

1. Pädevad ametiasutused koostavad kaardid, millel on esitatud rohumaapõhiste põllumajandusettevõtete protsent, kariloomade protsent ja üksiku erandi alla kuuluva põllumajandusmaa protsent igas piirkonnas, ning ajakohastavad neid igal aastal. Nimetatud kaardid esitatakse igal aastal komisjonile ning esimeseks tähtjaks on 1. mai 2008.

2. Tegevuskava ja erandiga hõlmatud põllumajandusettevõtete seire toimub põllumajandusettevõtte põllu tasandil ja põllumajanduslikel valgaladel. Võrdlusvalgalad peavad hõlmama eri pinnasetüüpe, intensiivsuse tasemeid ja väetamise meetodeid.

3. Vaatlus ja toitaineanalüüs annavad teavet maade kasutamise kohta kohalikul tasandil ning külvikordade ja põllumajandustegevuse kohta üksikut erandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes. Neid andmeid saab kasutada nitraatide leostumise ulatuse ja fosforikadude arvestuseks kindla mudeli põhjal põldudel, kus kasutatakse kuni 250 kg loomasõnnikupõhist lämmastikku hektari kohta aastas.

4. Seirekohtadeks olevate põllumajanduslike valgalade hulka kuuluvate põllumajandusettevõtete madalast põhjaveest, pinnaseveest, äravooluveest ja ojadest saab andmeid lämmastiku- ja

fosforisisalduse kohta vees, mis voolab juuretasandilt põhja- ja pinnavette.

5. Kõige ohuolimatute järvede läheduses asuvate põllumajanduslike valgalade puhul tehakse tugevdatud veekontrolli.

6. Erandi kohaldamisperioodi lõpuks tehakse uuring, et koguda üksikasjalikku teaduslikku teavet intensiivselt haritavate rohumaade kohta, et parandada toitainete kasutamist. Kõnealune uuring keskendub toitainete kaotusele, kaasa arvatud nitraatide leostumine, denitrifikatsiooni/denitrifitseerumise kadudele ja fosfaatide kadudele võrdluspiirkondade intensiivsete piimatootmissüsteemide puhul.

Artikkel 9

Kontrollimine

1. Pädev riigiasutus viib läbi halduskontrolle kõikide üksikut erandit kohaldavate põllumajandusettevõtete suhtes, et hinnata, kas maa harimisel arvestatakse rohusööjate kariloomade sõnniku põhise 250 kg lämmastiku ülempiiri hektari kohta aastas ning kõiki lämmastiku ja fosfori kasutamise maksimaalseid norme ning tingimusi.

2. Kohapealsete kontrollide programmi koostamine põhineb riskianalüüsil, eelnevate aastate kontrollimiste tulemustel ning direktiivi 91/676/EMÜ rakendusaktide üldistel pistelistel kontrollimistel. Vähemalt 3 % üksikut erandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes viiakse artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimustel läbi kontrolle kohapeal.

Artikkel 10

Aruanded

1. Pädev asutus esitab igal aastal komisjonile seire tulemused ning põhjaliku aruande vee kvaliteedi muutumise ja hindamismeetodite kohta. Aruanne sisaldab teavet erandi tingimuste rakendamise hindamise kohta põllumajandusettevõtete läbiviidava kontrollimise abil ning halduskontrolli ja põldtunnustamise käigus saadud teavet tingimustele mittevastavate põllumajandusettevõtete kohta. Esimene aruanne edastatakse novembris 2008 ja seejärel igal aastal hiljemalt juunikuus.

2. Komisjon võtab kõnealusel viisil saadud tulemusi arvesse seoses võimaliku uue eranditaotlusega.

*Artikkel 11***Kohaldamine**

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. detsembri 2006. aasta määruse (*Nitrates Action Programme Regulations (Northern Ireland) 2006 (Regulations 2006 No 489)*) raames. See kehtib kuni 31. detsembrini 2010.

Artikkel 12

Käesolev otsus on adresseeritud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel, 14. detsember 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stavros DIMAS
